

Nollahaave

Ajelin männä viikolla kuutisensataa kilometriä Ruotsin teitä. Selvisin oikeastaan paremmin kuin kotipoluilla. Ruotsalaisia me suomalaiset emme paljoa tohdi kehua, mutta liikenneasioissa löytyy aihetta.

Ruotsalaiset eivät ole lähimenneisyydessä sotineet eivätkä makselleet kansantuotteella mitattuna merkittäviä sotakorvauksia. Se näkyy kansalaisvarallisuudessa ja etenkin tietöissä.

Ruotsin peltojen ja metsien halki kiemurtelee reippaat 200 tuhatta kilometriä tietä, kun Suomessa voi kaahata vain noin 80 tuhatta kilometriä pitkin. Siinä on huima ero. Autoja Ruotsissa hyrrää nelisen miljoonaa, mikä on kaksin verroin Suomeen verrattuna. Asukasta kohti laskettuna ero ei enää ole niin suuri.

Vaikka säät, maastot, tiet ja autot ovat samantyyppiset, sattuu Ruotsissa noin neljännes vähemmän vakavia onnettomuuksia autokantaan tai asukkaisiin suhteutettuna kuin meillä. Mistä se sitten johtuu?

Hyvään tulokseen vaikuttaa ensiksikin kuljettajien ”sisäinen malli”. Annetaan helposti tietä takaa tuleville, ajoivatpa he sitten sääntöjen mukaan tai kaahasivatpa ylinopeutta. Eihän se ole minun vikani, enkä minä ole hölmö, jos joku paahtaa liian kovaa. On parempi antaa tietä ja päästä eroon sellaisesta paukapäästä pian. Poliisi ottaa aikanaan kuitenkin kiinni.

Toiseksi ruotsalaiset tyrkyttävät nollvisionia, eli tavoitetta, jonka mukaan Ruotsin teillä ei yksikään ihminen kuolisi onnettomuuden vuoksi. Tavoite ei voi toteutua, mutta haave alkaa iskostua ruotsalaiseen kalloon. Haaveen toteuttamiseksi kannattaa ajatella, toimia ja joustaa. Siellä on juuri hyväksytty mukisematta asetus, että kuljettajan on aina ehdottomasti pysähdyttävä ja annettava tietä, jos jalankulkija on aikeissa kävellä suojatielle.

Kolmanneksi ruotsalaiset hyväksyvät yhteiskunnan melkoisen panostuksen tiestön parantamiseen. Ajelin tälläkin kertaa varmaan sata kilometriä kolmikaistaista tietä, jonka keskelle oli rakennettu terästopista ja vaijereista joustava kaide. Keskikaista toimi ohiuskaistana vuoronperään eri puolilla. Siinä ei nokkakolareita hevillä satu. Moottoriteillä keskikaiteet ovat aina itsestään selvät.

Niin sanotut leveäkaistatiet ovat erittäin yleisiä naapurimaassamme. Suomessahan niitä on kokeeksi rakennettu vain pariin paikkaan. Kerrotaan, että kerran ajettuaan Lahden lähellä pappa soitti liikenne-radioon. Hän ihmetteli, että ajaako hän ihan väärin, kun muut autot ohittavat hänet oikealta. Liekö tämä pelästyttänyt meikäläiset suunnittelijat.

Ruotsissa elelee samankokoisia ja yhtä kaistapäisiä hirviä kuin Suomessakin. Autojen päälle ne löntystelevät kuitenkin paljon harvemmin. Se johtuu maisemaan hienosti sopeutetuista hirviäidoista. Aidoista huolimatta ruotsalaiset hirvet taitavat viettää onnellisempaa hirvieloa kuin meikäläiset.

Onnettomuuksilta ei voitane tyystin välttyä, mutta nollahaaveessa on ytyä!

pajen